AKLINA GELEN VESVESE VE DÜŞÜNCELERDEN RAHATSIZ OLAN KİMSE

تقلقه الوساوس والخطرات ويريد أن يخشع في صلاته

[Türkçe – Turkish – تركي]

şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

الشيخ محمد صالح المنجد

Terceme: IslamQa
koordinasyon: Sitesi Islamhouse

ترجمة: موقع الإسلام سؤال وجواب

تنسيق: موقع IslamHouse.com

2013 - 1434

IslamHouse.com

AKLINA GELEN VESVESE VE DÜŞÜNCELERDEN RAHATSIZ OLAN KİMSE

Ben, namaz kılarken veya güzel bir iş yapmaya niyetlendiğim zaman aklıma birtakım şeytanî şeyler gelmektedir.Namazda okuduğum âyetleri düşünmeye başladığım zaman aklıma şeytânî fikirler girmekte ve Allah Teâlâ'nın zâtı hakkında her türlü kötü öneri ve fikirler gelmektedir. Bunun için öfkelendiğimi hissediyorum. Allah Teâlâ'nın dışında tevbeyi kabul eden hiç kimsenin olmadığını da biliyorum. Fakat bu düşüncelerim yüzünden, Allah Teâlâ'nın zâtı hakkında aklıma gelen bu düşüncelerden daha kötü ve daha çirkin düşünce olmadığını hissediyorum.Namazdan sonra Allah Teâlâ'dan beni bağışlamasını diliyorum. Fakat bundan dolayı içimde bir sıkıntı duyuyorum.Çünkü ben, bu kötü ve çirkin düşüncelere son vermek istiyorum ama yapamıyorum.Bu düşünceler, namazımdan zevk almama engel oluyor ve namaz, kendimde uğursuz olduğum hissi uyandırıyor. Bu konuda bana öğüt ver misiniz?

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Namazda ve namazın dışındaki kötü ve çirkin vesveseler,şeytandandır.Çünkü şeytan, müslümanı dîninden saptırmak ve onu iyilikten mahrum edip uzaklaştırmak konusunda çok gayretlidir.

Nitekim sahâbeden birisi, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e namazda kendisine gelen vesveseleri şikâyet ederek şöyle demiştir:

«يَا رَسُولَ اللهِ! إِنَّ الشَّيْطَانَ قَدْ حَالَ بَيْنِي وَبَيْنَ صَلاتِي وَقِرَاءَتِي يَلْبِسُهَا عَلَيَّ، فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ذَاكَ شَيْطَانٌ، يُقَالُ لَهُ: خَنْزَبٌ، فَإِذَا أَحْسَسْتَهُ فَتَعَوَّذْ بِاللهِ مِنْهُ، وَاتْفِلْ عَلَى يَسَارِكَ ثَلاثًا، قَالَ: فَفَعَلْتُ ذَلِكَ، فَأَذْهَبَهُ اللهُ عَنِّي» [رواه مسلم]

"Ey Allah'ın elçisi! Şüphesiz şeytan, benimle namazım ve kırâatımın arasına girip onları karıştırmama ve onlarda şüphe etmeme sebep oldu. Bu sebeple namazımda bana çektirmekte, namazımdan haz almamakta ve onda huşu duymamaktayım.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

-O, Hanzeb adındaki şeytandır.Namazda sana geldiğini hissettiğin zaman ondan Allah'a sığın ve sol tarafına hafifçe üç defa tükür.

Sahâbî (Osman b. Ebil-Âs) dedi ki:

- Bunun üzerine öyle yaptım. Allah da benden onu giderdi." (Müslim; hadis no: 2203).

Namazda huşu duymak, namazın özü ve cevheridir.Dolayısıyla huşusuz namaz, ruhsuz beden gibidir.

Namazda huşu duymaya yardım eden şeylerden ikisi vardır ki bunlar:

Birincisi:

Kulun, namaz sırasında ne söylediğini ve ne yaptığını akıl etmeye çalışması, kıraatı, zikri ve duâyı iyice düşünmesi,Allah Teâlâ'nın kendisini gördüğünü ve O'nunla fısıldaştığını bilmelidir. Çünkü namaz kılan kimse, namazda ayakta olduğu sırada Rabbi ile fısıldaşır. İhsan ise, Rabbini görüyormuşçasına O'na ibâdet etmendir.Sen O'nu görmüyorsan bile, O seni görmektedir. Ayrıca kul, namazından tat aldıkça, namaza olan eğilimi daha çok olur ve namaz onu kendisine çeker.Bu ise, îmânın gücüne göre değişir. -Îmânın güçlenmesine vesile olan şeyler pek çoktur-.

Bunun içindir ki Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

«حُبِّبَ إِلَيَّ مِنْ دُنْيَاكُمْ النِّسَاء وَالطِّيب وَجُعِلَتْ قُرَّة عَيْنِي فِي الصَّلاة» [صحيح الجامع]

"Bana, dünyanızdan kadınlar ile güzel koku sevdirildi ve namaz, gözümün nuru kılındı." (Sahîhu'l-Câmi').

Başka bir hadiste şöyle buyurmuştur:

«يَا بِلَالُ أَرِحْنَا بِالصَّلَاةِ» [رواه أبو داود وأحمد]

"Ey Bilal! Namazı edâ etmekle bizi rahata kavuştur." (Ebu Dâvud ve Ahmed).

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-:

Namazı edâ etmekle bizi rahata kavuştur, demiştir.Namazdan bizi kurtar, dememiştir.

İkincisi:

İnsanı ilgilendirmeyen konularda düşünmek ve kalbi, namazın amacından cezbeden şeyleri düşünmek gibi ve kalbi meşgul eden şeyleri defetmeye/kovmaya çalışmaktır.Bu ise, her kulda farklıdır.Çünkü vesvesenin çokluğu, insanda bulunan şüphelerle şehevî duyguların çokluğuna, kalbe sevimli gelen şeylere kalbin yönelmesine ve kalbe çirkin gelen şeyleri kalbin defetmesine bağlıdır. (Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye;"Mecmûu Fetâvâ"; c: 22, s: 605).

Sorunda zikretmiş olduğun vesveselerin seni büyük bir noktaya getirmesine, hatta Allah Teâlâ'nın zâtı hakkında aklına vesvese vermesine gelince, şüphesiz bunlar şeytanın dürtü ve kışkırtmasıdır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

((وإما ينزغنك من الشيطان نزغٌ فاستعذ بالله إنه هو السميع العليم)) [سورة فصلت الآية: ٣٦]

"Eğer şeytandan gelen bir vesvese seni dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, hakkıyla işiten, (kullarının bütün işlerini) hakkıyla bilendir." (Fussilet Sûresi: 36).

Nitekim sahâbeden bazı kimseler, kendilerini rahatsız eden vesveselerden şikâyet etmişlerdi.

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

«جَاءَ نَاسٌ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَسَأَلُوهُ: إِنَّا نَجِدُ فِي أَنْفُسِنَا مَا يَتَعَاظَمُ أَحَدُنَا أَنْ يَتَكَلَّمَ بِهِ. قَالَ: وَقَدْ وَجَدْتُمُوهُ؟ قَالُوا: نَعَمْ. قَالَ: ذَاكَ صَرِيحُ الإِيمَانِ» [رواه مسلم]

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ashâbından bazı kimseler gelerek ona şöyle sordular:

- (Ey Allah’ın Rasûlü!) Bizden birimizin, içimizdeki çirkin bir şeyi konuşmayı büyük günah olarak görmektedir deyince, Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Onu kalbinizde buluyor musunuz? diye sordu.

Sahâbe:

-Evet, dediler.

Bunun üzerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

-İşte o, katıksız (gerçek) îmândır" (Müslim; hadis no: 132).

İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin- bu hadisin şerhinde şöyle demiştir:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in: "İşte o, katıksız (gerçek) îmândır" sözünün anlamı; yani bu vesveseyi konuşmayı büyük günah olarak görmeniz, katıksız (gerçek) îmândır, demektir.Zirâ bunu büyük günah olarak görmek, ondan şiddetle korkmak ve onu konuşmak, -bunlara inanmayı bir tarafa bırakın-, bütün bunlar, ancak îmânı tam anlamıyla kemâle eren, îmânı gerçekleştiren (tahakkuk ettiren) ve kendisinden şüphe ve şek giden kimsede olur.

Yine bunun anlamı hakkında şöyle de denilmiştir:

Şeytan, kendisini aldatmak ve saptırmaktan ümidini kestiği kimseye vesvese verir. Onu saptırmaktan âciz olduğu için vesvese vermek sûretiyle onu sürekli rahatsız eder. Kâfire gelince, şeytan ona dilediği yönden gelir.Şeytan ona sadece vesvese vermek sûretiyle gelmez.Aksine onunla dilediği gibi oynar.Buna göre hadisin anlamı: Vesvesenin sebebi, gerçek ve katıksız îmândır veya vesvese, gerçek ve katıksız îmânın belirtisidir."

(12315) nolu sorunun cevabına bakınız.

O halde bu vesveseyi çirkin görüp ondan nefret etmek ve kalbin ondan kaçması, gerçek ve katıksız îmândır. Vesvese, zikir ve duâ ile Allah Teâlâ'ya yönelen herkesin başına gelebilir. Bu kaçınılmaz bir şeydir. Bu sebeple kulun, dîninde sebât göstermesi, bu vesveselere sabretmesi, zikir ve namazına devam etmesi ve canını sıkmaması

gerekir.Zirâ o bunlara devam ederse, şeytanın hilesi kendisinden uzaklaşıp gidecektir.

Nitekim Allah Teâlâ şeytanın hilesi hakkında şöyle buyurmuştur:

((إن كيد الشيطان كان ضعيفًا)) [سورة النساء من الآية:76]

"Hiç şüphesiz ki şeytanın hîlesi (kurduğu düzeni, tuzağı), zayıftır." (Nisâ Sûresi: 76)

Kul,kalbiyle Allah Teâlâ'ya yönelmek istedikçe, kendisine değişik vesveselerle gelecektir.Çünkü şeytan, yol kesen haydut gibidir.Kul, Allah Teâlâ'ya yürümek istedikçe, şeytan onun yolunu kesmek ister.Bunun içindir ki seleften bazı kimseler şöyle demişlerdir:

"Yahudî ve hıristiyanlar: Bizler, vesvese etmeyiz, derler.Onlar bu sözleriyle doğru söylediler.Çünkü şeytan yıkılıp harap olan bir evi ne yapsın ki?!" (Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye;"Mecmûu Fetâvâ"; c: 22, s: 608).

Vesvesenin Tedâvisi:

1. Bu vesveseleri hissettiğin zaman: Allah'a ve Rasûlüne îmân ettim, dersin.

Nitekim Âişe'den -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

«إِنَّ أَحَدَكُمْ يَأْتِيهِ الشَّيْطَانُ فَيَقُولُ: مَنْ خَلَقَكَ؟ فَيَقُولُ: اللهُ، فَيَقُولُ: فَمَنْ خَلَقَ اللهَ؟ فَإِذَا وَجَدَ ذَلِكَ أَحَدُكُمْ فَلْيَقْرَأْ آمَنْتُ بِاللهِ وَرُسُلِهِ، فَإِنَّ ذَلِكَ يُذْهِبُ عَنْهُ».

Şüphesiz şeytan birinize gelir ve der ki: Seni kim yarattı? O da: Allah, der. Bunun üzerine şeytan: Peki Allah'ı kim yarattı? diye sorar. Biriniz bununla karşılaştığı zaman, şöyle desin: Allah'a ve O'nun peygamberlerine îmân ettim. Zirâ bu söz, o vesveseyi ondan giderir."(Ahmed;hadis no:25671.Elbânî;"Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahîha";hadis no:116).

2.Gücün yettiği kadarıyla bu konuda düşünmekten yüz çevirmeye çalışmalı ve seni ondan oyalayacak şeyle meşgul olmalısın.

Son olarak sana şunu tavsiye ederiz:

Her hâl ve işinde Allah Teâlâ'ya sığınmalı, bu konuda Allah Teâlâ'dan yardım dilemeli, O'na yalvarıp yakarmalı ve ölünceye kadar bu yolda sana sebât göstermesini ve hayatını sâlih amellerle sona erdirmesini Allah Teâlâ'dan niyâz etmelisin.

Yine de en iyisini Allah Teâlâ bilir.